

stræbelse for at opfylde et af de Løfter, som blev givet ved Grundlovens Vedtagelse, og af hvilke man kunde vente, at flere ikke saasnart kunde opfyldes; og man er derfor tilfreds med at faae nogle af dem opfyldte. Det er dernæst en af de Love, som staaer i Forhold til Grundloven paa nogen særegen Maade, idet der nemlig om den i Grundloven er sagt noget mere end om de fleste andre; men det er tillige en Lov, hvis Tilblivelse er betimelig af en anden Grund, den nemlig, at den sigter til at afhjælpe en af de tungeste Byrder, som hvile paa Statens Finantser og tillige til at ordne et Forhold, som kan have en meget vigtig og gavnlig Indflydelse paa en vigtig Klasse af Statens Tjenere, hvorom her handles. Det er en Lov, som er bestemt til at indføre faste Regler i mange Tilfælde, hvor de hidtil have været savnede; det er en Lov, der sigter til at afhjælpe endeel Vilkaarlighed, endeel usikkert Skjøn, som hidtil har fundet Sted i et Forhold, hvor det ikke er ønskeligt, at Saadant længere skal gjøre sig gjældende. Jeg vil tillade mig at henvende Thingets Opmærksomhed fornemmelig paa det, jeg sagde først, at det er en Lov, hvis Tilblivelse er lovet i Grundloven, og om hvilken der allerede der er givet nogle visse Antydninger med Hensyn til den Maade, hvorpaa den skal være at udføre. For at opfatte dette rigtigt, er det ikke uden Vigtighed, at vi tilbagekalde i vor Grundring det, som foregik dengang denne § i Grundloven, hvortil her sigtes, blev vedtagen — at vi gjenkalde i vor Grundring, hvorledes den Kamp var bestaaen, som blev ført dengang, og af hvilken den 22de § i Grundloven er udgaaet.

Det vil erindres, at den daværende Regjering fremkom for den grundlovgivende Rigsforsamling med den Fordring, at under den nye Statsform, man gif imøde, skalde Regjeringen i Regelen have fuldstændig fri Raadighed til at afsætte Embedsmændene og til at forflytte dem. Det vil ligeledes erindres, at denne Bestræbelse fra Regjeringens Side fremkaldte en ikke ubetydelig Modstand i Rigsforsamlingen, idet der var en stor Deel Medlemmer, som antog, at man ikke vel kunde indrømme Regjeringen disse 2 Berettigelser, som den forlangte; uden derved at staae Embeds-

standen, at gjøre den mindre paaalidelig, at gjøre den mindre moralsk, end den hidtil havde været. Man meente, at det, at indrømme Regjeringen en saadan Ret, vilde være, at bringe Embedsstanden i en langt højere Grad under et uindskrænket og vilkaarligt Herredomme fra Regjeringens Side, og berøve den det billige Krav, som den i mange Tilfælde kunde have paa den. Disse Anskuelser, mine Herrer! vandt ikke Majoritetens Billigelse i den grundlovgivende Rigsforsamling, idet der nemlig blev vedtaget, at Regjeringen skalde have, paa enkelt Undtagelse nær med Hensyn til Dommerne, den Ret at afsætte Embedsmænd og forflytte dem endog saa mod deres Billie. Men samtidigt hermed synes det dog ogsaa at være blevet indrømmet fra den modsatte Side, at det vilde være hensigtsmæssigt, om man indrømmede Embedsmændene Noget, som kunde træde istedetfor det Bærn, man berøvede dem, eller ialfald, som man udsatte dem for at blive berøvede, dersom man gav Udset til Afvigelse fra den tidligere Praxis. Og, idet man saaledes søgte at opstille et Slags Bærn for Embedsstanden i den Henseende mod det, som man kaldte vilkaarlig Behandling, tyede man fornemmeligt til Pensionsloven, idet man tænkte, at, naar man maatte give Embedsmændene saaledes til Priis for Regjeringen, vilde man dog tillige give dem Sikkerhed for, at de, naar deres Afsted blev dem givet uden deres egen Skyld, da skalde være berettigede til at fordre en Pension, som i en vis Grad kunde holde dem skadesløs derfor. Saaledes meente man derved altsaa at meddele Embedsstanden en Sikkerhed, til hvilken den kunde trænge mod den vilkaarlige Behandling, for at afholde den fra at blive saa sersil, som man meente, at den ellers nødvendigvis meget let maatte blive, naar det stod i Regjeringens Magt, uden at give Embedsmændene nogen Erstatning, eller nogen som helst Godtgjørelse, at berøve ham det, hvorved han havde sit Ophold, og det, som var hans Livs egentlige Maal. See, derfor tog man disse 2 Bestemmelser, nemlig for det Første, at en Embedsmand vel kan afsættiges af Regjeringen, men at hans Pension skal bestemmes i Overensstemmelse med Pensionsloven, og for det Andet, at Embedsmændene